

Kirkelig fellestråd i Oslo

Protokoll fra møte i KIRKELIG FELLESTRÅD I OSLO

Tidspunkt: torsdag 18.02.2016 kl. 18.00

Sted: Krypten, Oslo Domkirke

Av 40 stemmeberettigede var 34 representanter med stemmerett til stede. 1 person kom under sak 3. 2 personer gikk etter sak 3.

Fremmøteliste på side 2.

Andakt: v/Ola Kvisgaard

Møteleder: Borgny Vestli

Kommentarer til innkallingen:

Innkalling og sakspapirer kommer for sent. Bør sendes ut tidligere. Det hadde hjulpet mye om sakslisten kom 2 uker før.

Kommentarer til dagsorden:

Det var ingen merknader til dagsorden.

Valg av protokollunderskrivere:

Marianne Næss Selle og Hauk Bjerke ble valgt til protokollunderskrivere.

Fremmøteliste for møtet 18.02.2016 i Kirkelig fellestråd i Oslo

Domprostiet

Sentrum/St.Hanshaugen: forfall
Fagerborg: Jostein Vevatne
Frogner: Kaare Framstad
Bygdøy: Ola Kvisgaard
Uranienborg: forfall
Gamlebyen/Grønland: Victoria Liedbergius
Vålerengen: Karianne Jaabæk
Kampen: Geir Magnus Walderhaug

Nordre Aker prosti:

Torshov/Lilleborg: Olav Grøttum
Sagene/Iladalen: Øyvind Bergøy Pedersen
Paulus/ Sofienberg: Oddvar Kolset
Sinsen: forfall
Hasle: forfall

Vestre Aker prosti:

Bakkehaugen/Majorstuen/
Vestre Aker: Einar Hjort Høivik
Grefsen: Ole Herman Fisknes
Ris: Andreas Seierstad
Røa: Guro Margrethe Mollnes
Nordberg: Øistein Brevig Pjaaka
Ullern: John Egil Rø
Sørkedalen: Tore Berger

Maridalen: Gunstein Hansen
Skøyen: Liv Marit Dørum
Voksen: Hauk Bjerke

Østre Aker prosti:

Østre Aker/Haugerud: Sigmund Gulliksrud
Ellingsrud/Furuset: forfall
Stovner/Fossum/Høybråten: Einar Stavenes
Tonsen: Torstein Winger
Grorud: Ingebjørg Skjelvik

Søndre Aker prosti:

Nordstrand: Gunnar Kvalvaag
Holmlia: Dag-Eirik Lannem
Manglerud: Benjamin Aargaard Bornø
Ljan: Yvonne Hemme Berger
Hauketo-Prinsdal: Torleif Månsson
Oppsal: Marianne Næss Selle
Klemetsrud/Mortensrud: Kjell Karlsen
Bekkelaget/Ormøy: Jacob B. Natvig
Lambertseter: Brogny Vestli
Bøler: Eilev Hegstad

Biskopens representant: Ingar Seierstad
Bystyrevalgt representant: Mina Finstad Berg
Domkirkerådet: forfall

Kirkelig fellestråds administrasjon:

Kirkeverge Robert Wright, ass. Kirkeverge Tore Nærbø Forset, Bygg- og anleggssjef Torbjørn Borgen, personalsjef Hilde Strand, økonomisjef Tor Fredrik Wisløff, kommunikasjonsrådgiver Finn Folke Thorp, administrasjonssekretær Liv Irene Ruud

Sak F 01.16 Protokoller

1.1 Protokoll fra Fellesrådsmøtet 03.12.2015

Hovedkomiteen inviterer Fellesrådet til å fatte følgende vedtak:
Protokollen fra Kirkelig fellesråd i Oslo sitt møte 03.12.2015 godkjennes.

Vedtak: Protokollen fra Kirkelig fellesråd i Oslo sitt møte 03.12.2015 godkjennes.

1.2 Protokoll fra hovedkomitemøter 03.12.15 og 26.01.16

Innstilling til vedtak: Protokollene tas til orientering.

Vedtak: Protokollene tas til orientering.

1.3 Protokoll fra Bygg- og vedlikeholdskomiteen 19.01.16

Innstilling til vedtak: Protokollen tas til orientering.

Vedtak: Protokollen tas til orientering.

Sak F 02.16 Valg av leverandør for revisortjenester

Tore Nærbøe Forset la fram saken.

Formålet med anskaffelsen er å sikre en forsvarlig revisjon av regnskapet for Kirkelig fellesråd i Oslo og regnskapene for de 38 menighetsrådene i Den norske kirke i Oslo, innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk og revisjonsnormer/standarder. Regelverket fremgår i dag av Kirkeloven av 7. juni 1996 («Kirkeloven») § 9 (for menighetsrådene) og § 14 (for «Kirkelige fellesråd»), som begge fastsetter at «regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av departementet». Slike regler er særlig gitt gjennom forskrift av 25. september 2003 nr 1215 om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke («Økonomiforskriften»). Økonomireglementet for Kirkelig fellesråd i Oslo (vedtatt 14. desember 2004) inneholder pr i dag ikke særregler for revisjon. Revisjonen skal utføres av kommunerevisor, statsautorisert revisor eller registrert revisor, jf økonomiforskriften § 6.

Ad-hoc gruppen som ble nedsatt av hovedkomiteen 15.09.15, har lagt fram denne innstillingen for hovedkomiteen:

1. KPMG tildeles kontrakt på leveranse av revisortjenester for regnskapsårene 2016-2017 til Kirkelig fellesråd i Oslo, som omfatter Kirkelig fellesråd i Oslo sitt regnskap og regnskapene for de 38 menighetene i Den norske kirke i Oslo, med underliggende enheter.
2. Tildelingen inneholder opsjon på ytterligere forlengelse av kontrakten med 1+1 år på like vilkår som i den første 2-årsperioden, dog regulert

kontraktssum for prisstigning første gang 01.01.2018, deretter hvert år innenfor de rammer prisforskriftene til en hver tid gir og begrenset til den endring som har funnet sted i SSB's indeks for lønnsutvikling i forretningsmessig tjenesteyting og eiendomsdrift, dog slik at anbudet fra KPMG AS indeksreguleres årlig.

Hovedkomiteen inviterer Fellesrådet til følgende vedtak:

1. Fellesrådet i Oslo slutter seg til Ad hoch gruppens innstilling.
2. KPMG velges som Fellesrådet i Oslo's revisor for perioden 2016-2017, med opsjon for 1-1 år (2018 og 2019).

Vedtak: 1. Fellesrådet i Oslo slutter seg til Ad hoch gruppens innstilling.
2. KPMG velges som Fellesrådet i Oslo's revisor for perioden 2016-2017, med opsjon for 1-1 år (2018 og 2019).

Sak F 03/16 Rehabiliteringsbudsjettet for 2016

Ingebjørg Skjelvik la fram saken.

Rehabiliteringsbudsjettet fra kommunen for 2016 er på kr 20 mill. Beløpet er gitt som en rammebevilgning. I tillegg kommer mva refusjonen på kr 5,0 mill. Mva kompensasjonen foreslås som tidligere å være sikkerhetsnett for akutte tiltak på kirkene, og uforutsette problemer i enkeltprosjektene.

Det vedtatte rehabiliteringsbudsjettet for 2016 er kr 10 mill lavere enn budsjettforslag fra det avgåtte byrådet. Det er også kr 10 mill lavere enn budsjettet for 2015. Denne reduserte bevilgningen vil øke vedlikeholdsetterslepet ytterligere. Økt forfall medfører at de bevilgende midlene i større og større grad må brukes til «brannsløkking» og periodiske tilsyn, samt tiltak for sikring mot ulykker.

Det nye byrådet har videreført beløpet på kr 20 mill i sitt langtidsbudsjett, dvs en reduksjon på kr 10 mill hvert år i årene som kommer, i forhold til tidligere år. I budsjettsammenheng finner kirkevergen det nå nødvendig å forsterke synliggjøringen av forfallet som medfører stor helsefare, overfor våre folkevalgte. Dette som følge av flaggstangulykken på Holmenkollen og det påfølgende fokuset på ansvar og rutiner i vedlikehold av kirkene i Oslo.

Innstilling til vedtak:

Hovedkomiteen innstiller overfor Fellesrådet at rehabiliteringsbudsjettet for 2016 fordeles slik Bygg- og vedlikeholdskomiteen har satt det opp.

1.

Forslag 2016			
Nr	Adresse og tiltak	Beskrivelse av tiltaket	Beløp i mill
2b	Lilleborg kirke takomlegging	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	13,0
1g	Oppsal kirke rehabilitering ute og inne	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	3,0
15	Sikringsarbeider	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	1,5
14	Brannforebygging	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	1,0
11	Prosjekteringer	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	1,0
16	Kjøp av 2 elbiler	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	0,5
		Sum	Kr 20 mill

2.

Bystyrets bevilgning på kr 20 mill er, som tidligere, gitt som nettobeløp. Dvs at tilbakeført mva kompensasjon av nettobeløpet kommer som tillegg. Tilbakeført mva vil gradvis bli tilbakeført til rehabilitering i løpet av rehabiliteringsperioden. Mva kompensasjonen foreslås, som tidligere, å være sikkerhetsnett for akutte tiltak på kirkene og uforutsette problemer i enkeltprosjektene, samt til inndekning av enkelte rundsumprosjekter som ikke gis midler.

3.

Det alvorlige forfallet og kommunens vedtak av rehabiliteringsmidler gjør at kirkevergen finner det nødvendig å foreslå følgende tiltak på rehabiliteringssiden:

Til Ormøy kirke har vi disponibelt kr 6 mill til nytt frittstående bygg med møtesal, sakristier, HC funksjonalitet og lager. Midler til tilbygget ble bevilget i 2012. Rammetillatelse er nylig gitt. Ormøy kirke er i særdeles dårlig forfatning grunnet råte. Kirkevergen foreslår å utsette tilbygget og heller prioritere istandsetting av kirken med kr 4 mill, samt å bruke resterende kr 2 mill til bedre sikring av kirker med stor fare for steinfall.

KfiO går i dialog med Bekkelaget/Ormøy menighetsråd med tanke på realisering av menighetshus på Ormøy.

Borgny Vestli, Lambertseter menighet foreslo endring av pkt 1, tiltakspunkt 16.:

*Kjøp av 2 el-biler (0,5 mill) – strykes. Erstattes av tiltaksområde 12
Rundsumprosjekt: Større orgelvedlikehold og utskifting av befrukteranlegg (samme beløp 0,5 mill).*

Det ble stemt over dette forslaget. Det falt med 4 stemmer for.

Endringsforslag til pkt 3 fra Jacob B Natvig, Bekkelaget/Ormøy menighet:
Natvig foreslår å opprettholde det bevilgede og disponible beløp på kr 6 mill til nytt frittstående bygg med møtesal, sakristier, HC-funksjonalitet og lager, som ble bevilget i 2012, men som dessverre pga lang prosjektering ikke fikk ferdig rammetillatelse til byggestart fra Oslo kommune før 16.12.15. Natvig foreslår videre at det rettes en henstilling til Bekkelaget og Ormøy menighetsråd om å delta i de angjeldende prosjektene som KfiO har i forbindelse med vedlikehold og rehabilitering av Ormøy kirke.

Etter debatten om saken, trakk Natvig sitt forslag og la fram følgende forslag om tillegg til pkt 3 i vedtaket:

KfiO ber Kirkevergen gå i dialog med Bekkelaget/Ormøy menighetsråd for å søke å finne en løsning på begge prosjektene innenfor den bevilgede rammen.

Eilev Hegstad, Bøler menighet la fram følgende forslag til endring av Natvigs forslag: *KfiO går i dialog med Bekkelaget og Ormøy menighetsråd med tanke på finansiering av menighetshus på Ormøy.*

Natvig trakk sitt forslag og støttet Hegstad sitt.

Ola Kvisgaard, Bygdøy menighet, foreslo å endre ordet finansiering i forslaget til vedtak til realisering. Dette sluttet forslagsstillere Natvig og Hegstad seg til.

Endringsforslaget fra Natvig, Hegstad og Kvisgaard ble enstemmig vedtatt.

Vedtak. Rehabiliteringsbudsjettet for 2016 fordeles slik:

1.

Forslag 2016			
Nr	Adresse og tiltak	Beskrivelse av tiltaket	Beløp i mill
2b	Lilleborg kirke takomlegging	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	13,0
1g	Oppsal kirke rehabilitering ute og inne	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	3,0
15	Sikringsarbeider	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	1,5
14	Brannforebygging	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	1,0
11	Prosjekteringer	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	1,0
16	Kjøp av 2 elbiler	Jf tiltaksbeskrivelsen i matrisen over	0,5
		Sum	Kr 20 mill

2.

Bystyrets bevilgning på kr 20 mill er, som tidligere, gitt som nettobeløp. Dvs at tilbakeført mva kompensasjon av nettobeløpet kommer som tillegg. Tilbakeført mva vil gradvis bli tilbakeført til rehabilitering i løpet av rehabiliteringsperioden. Mva kompensasjonen foreslås, som tidligere, å være sikkerhetsnett for akutte tiltak på kirkene og uforutsette problemer i enkeltprosjektene, samt til inndekning av enkelte rundsumprosjekter som ikke gis midler.

3.

Det alvorlige forfallet og kommunens vedtak av rehabiliteringsmidler gjør at kirkevergen finner det nødvendig å foreslå følgende tiltak på rehabiliteringssiden:

Til Ormøy kirke har vi disponibelt kr 6 mill til nytt frittstående bygg med møtesal, sakristier, HC funksjonalitet og lager. Midler til tilbygget ble bevilget i 2012. Rammetillatelse er nylig gitt. Ormøy kirke er i særdeles dårlig forfatning grunnet råte. Kirkevergen foreslår å utsette tilbygget og heller prioritere istandsetting av kirken med kr 4 mill, samt å bruke resterende kr 2 mill til bedre sikring av kirker med stor fare for steinfall.

KfiO går i dialog med Bekkelaget/Ormøy menighetsråd med tanke på realisering av menighetshus på Ormøy.

Sak F 04.16 Økonomiplan 2016-2019

Økonomisjef Tor Fredrik Wisløff la fram saken.

Budsjett 2016 ble behandlet på fellsrådsmøte 3. desember 2015 under sak H 45.15. Som en del av budsjettframlegget ble langtidsbudsjett / Økonomiplan for perioden 2017 – 19 lagt frem. Budsjettet ble godkjent, men fellesrådet mente langtidsbudsjettet burde ha en ny behandling i fellesrådet, og ble derfor bedt lagt frem på nytt.

En økonomiplan som strekker seg tre år ut over budsjettåret er kommunal praksis for å signalisere endringer som kommer i planperioden. Likeledes er det i økonomiforskrift for den norske kirke i § 3 fastslått at fellesrådet «skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan» som skal «omfatte minst de fire neste budsjettår».

Normalt skal økonomiplanen inkludere endringer som er vedtatt i fellesrådet eller hos bevilgende myndigheter. Hvis man vet om større strukturelle endringer kan disse også tas inn. Hvis driften videreføres uten slike endringer er det vanlig at økonomiplanen / langtidsbudsjettet er en prolongering av det budsjettet som vedtas.

Kirkevergen vet at det kommer større strukturelle endringer i den norske kirke i kommende planperiode, men det er ikke gjort endelige vedtak, og det er vanskelig å forutset hvilke økonomiske konsekvenser endringene vil få for fellesrådet. Hvis f.eks. prestene skal lønnes over fellesrådets budsjett fra 2018 vil det få store budsjettmessige konsekvenser, men disse kjenner vi ikke. Det samme kan sies dersom vi må ta ut flere kirker av bruk, men vedtak om dette er ikke gjort, vi vet ikke hvilke kirker som er aktuelle å ta ut eller hvor mange det evt. vil dreie seg om. Økonomiske konsekvenser er derfor umulig å beregne.

Innstilling til vedtak:

Hovedkomiteen anbefaler Fellesrådet å fatte følgende vedtak:
Fellesrådet godkjenner budsjettplanen for perioden 2016-19.

Vedtak: Fellesrådet godkjenner budsjettplanen for perioden 2016-19.

Sak F 05.16 Regnskap 2015

Økonomisjef Tor Fredrik Wisløff la fram saken.

Regnskapet for 2015 som fremlegges i denne saken er avsluttet pr. 10.2.2016. Regnskapet er etter kirkevergens vurdering i henhold til god kommunal regnskapsskikk, og alle vesentlige utgifter/inntekter vedr. 2015 fremgår av regnskapet. Kirkevergen er ikke kjent med at regnskapet inneholder vesentlige feil eller mangler, og vil anbefale at dette regnskapet avlegges som Kirkelig fellesråd i Oslo sitt regnskap for 2015. Når fellesrådet har avlagt regnskapet oversendes dette revisor for revisjon.

Kirkevergens innstilling til vedtak:

Fellesrådet avlegger vedlagte:

- driftsregnskapsoppstilling med et regnskapsmessig merforbruk (underskudd) på kr. 289 346.
- investeringsregnskapsoppstilling med kr. 0 i udekket / udisponert mer / mindreforbruk
- balanseoppstilling, der sum eiendeler = sum gjeld og egenkapital = kr. 695 816 855,-.

som Kirkelig fellesråd i Oslo sitt regnskap for 2015. Regnskapet undertegnes av fellesrådets leder og kirkevergen og oversendes revisor for revisjon.

Det regnskapsmessige merforbruket tas fra disposisjonsfondet. Kirkevergen gis fullmakt til å foreta nødvendige regnskapsmessige disposisjoner.

- Vedtak: Fellesrådet avlegger :
- driftsregnskapsoppstilling med et regnskapsmessig merforbruk (underskudd) på kr. 289 346.
  - investeringsregnskapsoppstilling med kr. 0 i udekket / udisponert mer / mindreforbruk
  - balanseoppstilling, der sum eiendeler = sum gjeld og egenkapital =
kr. 695 816 855,-.
- som Kirkelig fellestråd i Oslo sitt regnskap for 2015. Regnskapet undertegnes av fellestrådets leder og kirkevergen og oversendes revisor for revisjon.
- Det regnskapsmessige merforbruket tas fra disposisjonsfondet. Kirkevergen gis fullmakt til å foreta nødvendige regnskapsmessige disposisjoner.

Sak F 06.16 Valg

6.1 Valg av medlemmer til ADMU

Innstilling til vedtak:

Følgende fellestrådsrepresentanter velges til Administrasjonsutvalget for perioden 2016 - 2019:

Ole Herman Fisknes og Liv Marit Dørum.

Som vararepresentanter velges Geir Walderhaug, Merete Hallen, Gunn von Trepka. Vararepresentantene velges i prioritert rekkefølge.

- Vedtak: Til Administrasjonsutvalget for perioden 2016 – 2019 er følgende valgt: Ole Herman Fisknes og Liv Marit Dørum.
- Som vararepresentanter velges Geir Walderhaug, Gunn von Trepka og Gunnar Kvalvaag. Vararepresentantene er valgt i prioritert rekkefølge.

6.2 Valg av valgkomite

- Vedtak: Til valgkomiten for perioden 2016-2019 er følgende valgt:
- Fra Domprostiet: Jostein Vevaten
- Fra Nordre Aker: representanten fra Nordre Aker i Hovekomiteen får i oppdrag å finne en representant til dette vervet.
- Fra Vestre Aker: Ole Herman Fisknes
- Fra Østre Aker: Ingebjørg Skjelvik
- Fra Søndre Aker: Dag Eirik Lannem

6.4 Valg av vararepresentant til Bygg og anleggskomiteen fra Øster Aker

Vedtak. Til vararepresentant til Bygg- og anleggskomiteen fra Østre Aker velges Sigmund Gulliksrud

Sak F 07.16 Orienteringssaker

7.1 Ny lederstruktur i KfiO

Kirkevergen la fram det utsendte notatet om ny lederstruktur i fellestrådets administrasjon.

7.2 Orienteringer fra Kirkevergen

- Kirkevergen orienterte om forholdene rundt flaggstangulykken ved Holmenkollen kapell julaften. Og arbeidet som er gjort i etterkant.
- Kirkevergen orienterte om minnet om Inspirasjonsdagen som skal være i Bøler kirke 2.mars for alle menighetsrådsmedlemmer i Oslo og Asker og Bærum.

Marianne N. Selle
Marianne Næss Selle

Hauk Bjørke
Hauk Bjørke